

Sygn. akt VU 188/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 04 kwietnia 2014 r. w Kaliszu

odwołania M. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 21 stycznia 2014 r. Nr (...)

i z dnia 21 stycznia 2014 r. Znak (...)

w sprawie M. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie wartości kapitału początkowego i wysokości emerytury

oddala odwołania

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 stycznia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił M. R. ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego, wskazując, iż wartość ta nie mogła zmienić się, albowiem w przypadku wnioskodawczyni nie było sytuacji aby pozostawała w ubezpieczeniu przez część roku kalendarzowego w okresie, z którego ustalono wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne.

Decyzją z dnia 21 stycznia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił M. R. przeliczenia wysokości emerytury albowiem nie uległa zmianie wartość kapitału początkowego.

Odwołania od każdej z powyższych decyzji złożyła M. R. wskazując na błędne obliczenie wartości kapitału początkowego i tym samym błędne obliczenie wysokości emerytury. W odwołaniach skarżąca wskazała na konieczność do przyjęcia przy obliczaniu wartości kapitału początkowego, rocznego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia za 1988 rok i za 1991 rok proporcjonalnie do okresu pobierania wynagrodzenia w danym roku.

Organ rentowy wniósł o oddalenie obydwu odwołań.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił, co następuje:

Odwołująca M. R., urodzona dnia (...), w grudniu 2011 r. złożyła wniosek o przyznanie emerytury. Wydanie decyzji emerytalnej poprzedzone zostało wydaniem decyzji o ustaleniu wartości kapitału początkowego. Ustalając tę wartość, organ rentowy przyjął okres składkowy w rozmiarze 24 lat 4 miesiące i 1 dzień tj. 292 miesiące oraz okres nieskładkowy

w rozmiarze 4 lata 9 miesięcy i 2 dni tj. 57 miesięcy. Podstawę wymiaru kapitału początkowego, ZUS ustalił przyjmując wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – 116,04% obliczony od wynagrodzenia z lat 1987 – 88 i 1991 – 98. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia za rok 1988 wyniósł 30,35% a za 1991 rok – 56,93%. Powyższe wielkości wynikały z uzyskiwania przez odwołującą przez część roku wynagrodzenia z uwagi na urlop bezpłatny z powodu konieczności opieki nad dzieckiem rozpoczęty w lipcu 1988 roku i zakończony w lipcu 1991 roku. W latach 1972 – 2003 odwołująca pozostawała nieprzerwanie w stosunku pracy. Wyliczając wartość emerytury, ZUS przyjął zwaloryzowaną wartość kapitału początkowego ustalonego między innymi w oparciu o wskazane wyżej wielkości.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podstawę obliczenia emerytury, dla osoby urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175.

Jak wynika z powyższego, jedną z wielkości branych pod uwagę przy obliczaniu wysokości emerytury w powyższym trybie, jest wartość kapitału początkowego, następnie waloryzowanego.

Zgodnie z przepisem art. 174 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 162 poz.1118 z późn. zm.) kapitał początkowy ustala się na zasadach odpowiednich przy ustalaniu wysokości emerytury na podstawie art. 53 ustawy przy czym przebyte okresy składkowe i nieskładkowe przyjmuje się z okresu sprzed 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z przepisem art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, emerytura wynosi:

1. 24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, oraz
2. po 1,3 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych;
3. po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych.

Poza sporem pozostawał rozmiar okresów składkowych i nieskładkowych.

Zatem stosownie do zacytowane wyżej przepisów, w realiach niniejszej sprawy, jedynie wysokość podstawy wymiaru świadczenia wpływa na wysokość emerytury a tym samym również na wysokość kapitału początkowego.

Stosownie do przepisu art. 174 ust. 3b cytowanej wyżej ustawy, jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu. Z powyższego uregulowania wynika zatem możliwość przyrównywania uzyskiwanego wynagrodzenia tylko do tych okresów, w których było ono pobierane w przypadku przerw w podleganiu ubezpieczeniu społecznemu.

W przypadku odwołującego takich przerw nie było. Jak wynika ze znajdujących w aktach o ustalenie wartości kapitału początkowego dokumentacji obrazującej zatrudnienie odwołującej (zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu), pozostawała ona w nieprzerwanym zatrudnieniu od stycznia 1972 roku i zgłoszenie wniosku o urlop wychowawczy

w trybie art. 186 § 1 k.p. tego stanu nie zmieniło. Wniosek taki a następnie korzystanie z tego urlopu oznaczyły co prawda zaprzestanie wykonywania pracy ale w warunkach kontynuacji stosunku pracy a tym samym kontynuacji podlegania ubezpieczeniu społecznemu. Okres, w którym kobieta opiekująca się małym dzieckiem korzystała z urlopu wychowawczego był bowiem okresem usprawiedliwionej nieobecności w pracy bez prawa do wynagrodzenia. Okres taki nie oznaczał ustania podlegania ubezpieczeniu społecznemu. Również i same postanowienia obowiązującego w okresie korzystania przez odwołującą z urlopu wychowawczego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 17 lipca 1981 r. w sprawie urlopów wychowawczych wprost gwarantowały osobom korzystającym z takich urlopów zaliczenie takiego okresu jako okresu równorzędnego z okresem zatrudnienia (§ 18 rozporządzenia).

Zaprezentowany przez skarżącą sposób obliczeń wykracza swym zakresem poza granice zawarte w przepisie art. 174 ust. 3b ustawy, który jako szczególny w stosunku do art. 15 ust. 4 ustawy nie może podlegać wykładni rozszerzającej.

Co prawda pominięcie w zakresie unormowania objętego przepisem art. 174 ust. 3b osób, korzystających przez część roku kalendarzowego z urlopów wychowawczych może budzić pewne wątpliwości co nie oznacza, że regulacja ta jest niekonstytucyjna; wskazanie na te wątpliwości stanowić może znaczącą inspirację dla ustawodawcy, do którego należy ewentualne wprowadzenie zmian. W trybie badania zgodności ustawy z konstytucją zakres materii zasadniczo ogranicza się do derogowania unormowań już obowiązujących, a nie do „uzupełniania” obowiązującego stanu prawnego o rozwiązania, które zdaniem wnioskodawcy powinny znaleźć się w zaskarżonym akcie.

Powyższe wskazuje na prawidłowy sposób wyliczenia wartości kapitału początkowego. Nie było tym samym przesłanek do zakwestionowania trafności obydwu decyzji z dnia 21 stycznia 2014 r. Ten stan oznacza, iż decyzje te nie podlegały zmianie z uwagi na brak uzasadnionych w tym zakresie zarzutów.

W tych warunkach odwołania jako nieuzasadnione polegały oddaleniu.